

Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Stane Primožič — predsednik, Ivan Mauser — podpredsednik in člani: Olga Abramič, dipl. inž., Jošt Bajželj, Marinka Farčnik, Zlata Humer in Slavka Rojina. Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XIV. — 30. VI. 1970 — št. 6

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

SETEX - nova oblika sejmov pri nas

Letos se je naše podjetje že tretjič udeležilo sejma pod nazivom SETEX v Ljubljani. To je z drugimi besedami povedano poslovno srečanje proizvajalcev tkanin in pribora s predstavniki konfekcijskih podjetij in tujimi kupci.

SETEX je strogo poslovni sejem, zaprtega tipa, organiziran po vzorcu v svetu dobro znanih sejmov, kot so v Frankfurtu (Interstoff), v Torinu (Samia) in drugod. Na sejem imajo pravico vstopa le osebe, ki prejmejo posebno vabilo s strani proizvajalcev.

Imenovani sejem je bil v prvih dveh letih v juniju, letos pa je bil konec maja, torej neposredno po frankfurškem sejmu vzorcev za leto 1971.

Na SETEX-u se jugoslovanski proizvajalci tkanin in pribora predstavijo konfekcijski industriji in tujim kupcem s kolekcijo novih vzorcev za naslednjo pomlad in poletje.

Ta sejem si šele utira pot do uveljavitve. Zaradi tega je zaenkrat še težko govoriti o pravih efektu oziroma koristnosti. Priznati pa je treba, da se industrija (proizvajalci tekstila) vsako leto vedno bolj pripravi za ta sejem, čeprav so pri tem še določene težave. Upati pa je, da se bo ljubljanski SETEX počasi le povsem uveljavil, zlasti še, ker so ga predstavili iz junija v maj.

J. J.

tekstilec

Sklepi druge seje DS

Novoizvoljeni delavski svet podjetja je imel dne 26. 5. 1970 svojo drugo redno sejo.

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 1. redne seje delavskega sveta.
2. Obravnavanje pripomb in priporočil Skupščine občine Kranj k Statutu podjetja.
3. Sprejem poslovnika kolektivnih izvršilnih organov.
4. Poročilo o proizvodnji in prodaji za meseca marec in april 1970.
5. Sprejem akcijskega programa podjetja.
6. Sprejem Pravil Delovne enote za prehrano in oddih.
7. Imenovanje odbora za razpis delovnega mesta glavnega direktorja.
8. Razprava in sklepanje o predlogu odbora za nagrajevanje o povišanju cenika za plemenitilnico I.
9. Razprava in sklepanje o predlogu odbora za gospodarstvo o odpisu in odprodaji nekaterih osnovnih sredstev.

19. Počitniški dom Novigrad — Pineta, Počitniški dom Bohinj, Ukanc, št. 3, Počitniški dom Kravavec — Ambrož št. 21.

- c) 134. čl. se črta,
- d) 140. in 141. čl. se uvrstita za 123. členom,
- e) Pri 151. čl. se 1. odst. spremeni in se glasi:

Zvone Černe, novi predsednik DS

1. Potrditev zapisnika 1. redne seje delavskega sveta. — Potrdi se zapisnik 1. redne seje delavskega sveta z dne 24. 3. 1970 kot je bil predložen. — Sekretariat se zadolži da Poslovnik delavskega sveta vskladi s sedanjo organizacijo samoupravnih organov.

2. Obravnavanje pripomb in priporočil Skupščine občine Kranj k Statutu podjetja. — Spremeni se statut podjetja Tekstilindus industrija »Tekstilindus« Kranj kot sledi:

a) pri 10. čl. se drugi odstavek črta,

b) 24. čl. se spremeni in se glasi: Delovna enota za prehrano in oddih ima naslednje poslovalnice: Delavska restavracija, poslovalnica I, — Kranj, Gorenjesavska cesta št. 12, Delavska restavracija, poslovalnica II — Kranj, Savska cesta št. 34, Delavska restavracija, poslovalnica III — Kranj, Delavska cesta št.

Z dnem postavitve delovne enote pod začasno upravo preneha mandat članov sveta delovne enote. Obenem se izvede postopek za razrešitev vodje delovne enote po določilih Pravilnika o delovnih razmerjih. Z dnem razrešitve vodje delovne enote prevzame upravo začasni upravitelj, ki ga določi delavski svet podjetja.

3. Sprejem poslovnika kolektivnih izvršilnih organov. — Potrdi se Poslovnik kolektivnih izvršilnih organov, kot je bil predložen s tem, da se na koncu drugega odstavka 33. čl. doda beseda: »ali oseba, katero on pooblasti«. (Sprejet Poslovnik kolektivnih izvršilnih organov je v celoti objavljen v današnji številki Tekstilca).

4. Poročilo o proizvodnji in prodaji za meseca marec in april 1970. — Potrdi se poročilo o proizvodnji in prodaji za mesec marec in april 1970 in kumulativno kot je bilo predloženo. — Strokovne službe se zadolži, da v bodoče dostavljajo delavskemu svetu zbirna poročila o proizvodnji in prodaji, to je za celotno obdobje, ki se obravnava.

5. Sprejem akcijskega programa podjetja. — Sprejme se akcijski program podjetja kot je bil predložen z naslednjimi dopolnitvami:

a) pri tč. 3 se drugi odstavek dopolni in se glasi: »pripravijo strokovne službe ob sodelovanju oziroma upoštevanju mnenja službe, katere se obravnava in kolektivnih izvršilnih organov.

b) pri tč. 4, drugi odstavek se uredi 15. 7. 1970 zapiše 31. 7. 1970.

6. Sprejem Pravil Delovne enote za prehrano in oddih. — Potrdi se Pravila o organizaciji in poslovanju Delovne enote za prehrano in oddih Tekstilindus Kranj kot so bila predložena. — Potrdi se pogodba o medsebojnih premoženjskih razmerjih kot je bila predložena.

7. Imenovanje odbora za razpis delovnega mesta glavnega direktorja. — Imenuje se odbor za razpis delovnega mesta glavnega direktorja v naslednji sestavi: Istenič Franc, predsednik; Mauser Ivan, član; Černe Zvone, član; Vinnik Tone, član; Rojina Tine, član; Strniša Marjan, član; Tulipan Peter, član. Odbor naj takoj pristopi k delu.

8. Razprava in sklepanje o predlogu odbora za nagrajevanje o povišanju cenika za plemenitil-

nico I. — Delovni emoti plemenitilnica I se prizna 8% dodatek na cenik proizvodnje za osebne dohodke, ki se obračunava od 1. 1. 1970 dalje pa vse dotlej, dokler ne bo obratoval novi razpenjalno sušilni stroj.

9. Razprava in sklepanje o predlogu odbora za gospodarstvo o odpisu in odprodaji nekaterih osnovnih sredstev. — Odbori se razhodovanje in izločitev iz knjigovodske evidence naslednjih osnovnih sredstev: brezčolnično statev, stroj za sanforiziranje f. Monfords, 119 Hrdina avtomatov, stružnica in kompresor. Navedeni stroji se odprodajo.

Učinek in kvaliteta proizvodnje — osnova delovnega rezultata

Kaj predstavlja delovni rezultat? To je po eni strani izkaz učinkovitosti dela, ki se odraža v izgotovljenih količinah, po drugi strani pa izkaz kvalitete dela, ki se pojavlja istočasno z učinkom. Dejansko doseženi delovni rezultati se med delavci in med skupinami delavcev zelo razlikujejo. Z večjo intenzivnostjo, z boljšim izkoriščanjem delovnega časa in z večjo pazljivostjo doseže neki delavec ali neka skupina delavcev znatno boljše rezultate kot ostali.

Razumljivo je, da sestavljajo popoln delovni rezultat samo kvaliteto in po tehnoloških predpisih opravljene delovne operacije. Nekvalitetno delo, ki povzroča več slabe kvalitete oz. izmeta, kot je to dopustno, ne more biti v mejah normalne ekonomičnosti. Zato je nujno in skrajni čas, da tudi v našem podjetju uveljavimo stimulativna in objektivna merila za delitev osebnih dohodkov, ki bodo, v večji meri kot doslej, upoštevala doseženo kvaliteto dela v proizvodnem procesu. Tu ne gre za kaznovanje delavca ali za povračilo škode, ki je bila povzročena zaradi slabe kvalitete, ampak za normalno diferenciranje delavcev pri obračunu osebnih dohodkov. Tako bodo delavci, ki bodo dosegli boljše kvaliteto dela, prejeli večji, tisti, ki bodo dosegli slabšo kvaliteto dela, pa manjši osebni dohodek. Popolnoma enako kot se diferencirajo delavci pri obračunu osebnega dohodka glede na doseženi višji ali nižji delovni učinek.

Osnove nagrajevanja za kvaliteto dela obstoje v podjetju že dalj časa. Posebno v obeh tkalnicah je sistem nagrajevanja za kvaliteto v veljavi že več let in ni moč trditi, da brez vrednosti. Zanimivo pa je, da se osnove in merila za nagrajevanje v obeh tkalnicah bistveno razlikujejo. Oba sistema sta sicer premijska, vendar je delež za kvaliteto dela v skupnem osebnem dohodku delavca v obeh primerih premajhen. Zato je v akcijski program našega podjetja poleg drugih sanacijskih ukrepov vključena tudi osnovna misel, da je potrebno izdelati za osnovne proizvodne enote nova merila odnosno pravilnike, ki bodo zagotavljali že vnaprej občutno višje osebne dohodke za bolj kvaliteto in učinkovito delo in s tem tudi večji dohodek podjetju. Skratka, izpopolniti je treba sedanji sistem nagrajevanja z večjim poudarkom individualnega nagrajevanja za kvaliteto. Ta, pravzaprav obsežna in odgovorna naloga, naj bi potekala do 31. julija 1970 etapno; najprej prilagoditi Pravilnike o delitvi osebnih dohodkov za tkalnici, nato za predilnici in v zadnji etapi za plemenitilnici. Končno smo si tako vsi skupaj enotni, da je KVALITETA EKONOMSKA KATEGORIJA, pomemben sestavni del delovnega rezultata in v primeru optimalnosti ostalih činiteljev (učinek, stroški itd.) predstavlja popoln delovni rezultat, ki je v blagovni menjavi na tržišču priznan kot družbeno potrebno delo.

Na osnovi omenjenega akcijskega programa je v zaključni fazi izdelava predloga za nagrajevanje v obeh tkalnicah. Namen je, da preide nagrajevanje za kvaliteto od sedanjega premijskega k delitvenemu sistemu (skupni OD = del OD za učinek + del OD za kvaliteto). Na ta način se del OD, ki sedaj pripada delavcu za kvaliteto, občutno poveča, obenem pa se poenoti osnove in merila ter obračun kvalitete v tkalnicah.

Ocena delovnega mesta t. j. vrednost dela, se tako deli na točke za učinek in na točke za kvaliteto. Razmerje točk, n. pr. za tkalko, je približno 50 % za učinek in 50 % za kvaliteto. Učinek naj bi se obračunaval po točkah, dobljenih iz razmerja nagrajevanja, upošteva se seveda preseganje ali nedoseganje količinske norme. Izhodišče nagrajevanja za kvaliteto dela posameznega delavca pa so »osnovne točke za kvaliteto«, ki predstavljajo delež deljene ocene delovnega mesta, upoštevajoč statveni sistem. Na ta način je v predlogu določena vrednost v točkah za vsak artikel oziroma komad na različnih statvenih sistemih, odnosno število točk, ki jih prejme delavec, vezan na nagrajevanje kvalitete za izdelane komade I. kvalitete na svoji izmeni. Za kvalitete ostalih kategorij pa delavec seveda izgubi sorazmerno število točk.

P. J.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Fluktuacija delavcev v upadanju

Medtem, ko bombažno tekstilno industrijo že dalj časa tarejo znani problemi in, ki žal do danes še niso našli ustrezne rešitve, pa se je v preteklem letu in še zlasti v prvih mesecih letošnjega leta pojavil hud problem velike fluktuacije delavcev iz našega podjetja. Temu so botrovali nizki osebni dohodki in seveda možnosti za zaposlitev v drugih panogah industrije in gospodarstva. Od lanskega maja ko je odšlo iz podjetja 28 delavcev, je fluktuacija od meseca do meseca naraščala in to:

junija 1969	30 delavcev
julija 1969	31 delavcev
avgusta 1969	43 delavcev
septembra 1969	49 delavcev
oktobra 1969	59 delavcev
novembra 1969	54 delavcev
decembra 1969	34 delavcev

januarja 1970	44 delavcev
februarja 1970	62 delavcev
marca 1970	79 delavcev
aprila 1970	65 delavcev
maja 1970	38 delavcev

(Med temi so šteti tudi starostni in invalidski upokojenci ter delavci, ki so odšli na sluzenje kadrovskega roka).

Kot vidimo iz prikazanih podatkov, je bila fluktuacija največja v februarju, marcu in aprilu in se je občutno znižala v mesecu maju, opaziti pa je, da upada tudi v tem mesecu. Znižanje fluktuacije je brez dvoma pripisati povečanju osebnih dohodkov za 15%, ki je bilo kot vidimo nujno, saj bi tako množično odhajanje delavcev iz podjetja resno ogrozilo nadaljnjo

proizvodnjo in sploh uspešno poslovanje podjetja, tembolj ker so odhajali iz podjetja tako nekvalificirani delavci — moški in ženske, ko tkvalificirani, tehniški in visoko strokovni kadri.

Mnogim, ki so se kar na hitro odločili, da prenehajo z delom v našem podjetju, je že žal. Nekaj se jih je tudi že vrnilo nazaj. So pa še nekateri, ki so slabo izbrali in bi se takoj radi vrnili nazaj v podjetje, pa jim je nerodno pred sodelavci, ki niso tako kot oni, vrgli takoj puško v koruzo in so ostali zvesti podjetju.

No, dobre delavce — in večina je bilo dobrih —, smo vedno pripravljene sprejeti nazaj in jim takratne prenapetosti odločitve ne bomo zamerili.

Poročilo odbora za varstvo pri delu

Poročilo se objavlja sicer z zamudo, vendar bo člane kolektiva zanimalo, koliko je bilo v letu 1969 izdanih sredstev za varstvo pri delu, o številu poškodb pri delu in na poti, izpad delovnih dni z nadomestili OD zaradi poškodb pri delu in na poti, indeks poškodovanih na 100 zaposlenih in najpogostejši viri in vzroki poškodb.

1. Izdana finančna sredstva za varstvo delavcev

	N din
a) Porabljeno za zaščitne naprave	200.000,00
b) Porabljeno za osebna zaščitna sredstva	184.237,00
c) Dodatna prehrana (mleko, čaj, malice)	122.117,75
d) Preventivni zdravstveni pregledi in sanitetni material	285.033,45
e) Cepljenje proti gripi	7.755,00
f) Izobraževanje	2.299,00
Skupaj:	801.442,20

2. Število poškodb pri delu in na poti

	1967	1968	1969
— pri delu	71	66	81
— na poti	7	12	14
Skupaj:	78	78	95

3. Izpad delovnih dni z nadomestilom OD zaradi poškodb

	1967	1968	1969
Štev. dni	1.516	1.030	1.702
Nadome- stilo OD v ND	38.076,03	31.773,21	47.663,85

4. Indeks poškodovanih na 100 zaposlenih

	1967	1968	1969
— pri delu	2,24	2,11	2,58
— na poti	0,22	0,35	0,45
Skupaj:	2,46	2,46	3,03

5. Najpogostnejši viri in vzroki poškodb

a) **Viri.** Na prvem mestu so poškodbe na delovnih strojih (24 poškodb), na drugem mestu poškodbe z železom, stroji in strojnimi deli pri montaži (15 poškodb), na tretjem in četrtem mestu so poškodbe z ročnim orodjem in nezgode na poti na delo in z dela (14 nezgod), sledijo poškodbe na delovnih potih, stopnicah, prehodih itd...

b) **Vzroki.** Na prvem mestu so poškodbe zaradi neprevidnosti delavca pri delu (25 poškodb), sledijo pa slaba organizacija dela v skupini (7 nezgod), nezadostno vzdrževanje delovnega mesta (6 poškodb) itd.

Iz podatkov je razvidno, da so se poškodbe pri delu in na poti v letu 1969 napram letu 1967 povečale na 100 zaposlenih za 0,57 oz. za 23 %. Izpad delovnih dni se je predvsem povečal zaradi poškodb na poti na delo in z dela. Predvsem je treba opozoriti na vire poškodb na delovnih strojih za zaščito katerih je treba v nadalje vlagati še več sredstev in študija. Od vzrokov poškodb je na prvem mestu neprevidnost delavca pri delu, kar verjetno ni vzrok samo v neupoštevanju varnostnih predpisov in neopozarjanja predpostavljenih na pomanjkljivosti, temveč tudi premajhno zanimanje predpostavljenih za delavca (nezadostno poučevanje delavcev o vseh nevarnostih, ki mu pretijo na delovnem mestu).

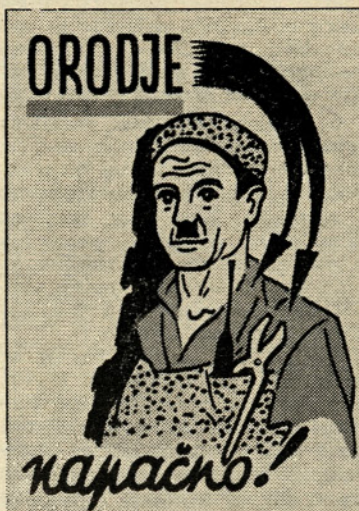
Poškodbe zahtevajo precejšnja finančna sredstva, obenem pa poškodovanci čutijo neposredne zdravstvene posledice, zato je nujno, da še bolj kot doslej posvečamo varnosti vso skrb in vlagamo nove napore, da se število poškodb čimbolj zniža.

k. j.

**PRI DELU BODI VE-
DNO PREVIDEN!**

**SPOŠTUV VARSTVENE
PREDPISE, KI SO PRED-
VSEM TEBI V KORIST!
NEPREVIDNOST IN MA-
LOMARNOST STA PO-
GOSTO VZROKA MNO-
GIH NEZGOD!**

Ivan Proj pripoveduje...

Meseca maja letos je poteklo 40 let, odkar obstoja naša gravura. Ivan Proj je eden najstarejših delavcev v tej delovni enoti, zato smo ga povabili v uredništvo, da bi nam povedal nekaj svojih spominov na prva leta zaposlitve. Z veseljem nam je ustregel in je takole pripovedoval:

»Leta 1935 sem se kot 15-letni fant zaposlil za pomožnega delavca v gravuri. Le-ta je bila takrat v prostoru sednje kosmatilnice. Gravura je bila slabo opremljena, zaposlenih je bilo okoli 20 delavcev in bi jo lahko imenovali boljše delavnica. V njej so obstojale: moletura, litografura in panto-gravura. Kadar so bile potrebe proizvodnje večje, so poklicali na pomoč tudi graverje iz Češke. Od domačinov, ki so bili zaposleni v graverski delavnici, je bil na mojstrskem delovnem mestu le Rudi Hilčer, ki se je pred nedavnimi upokojil.

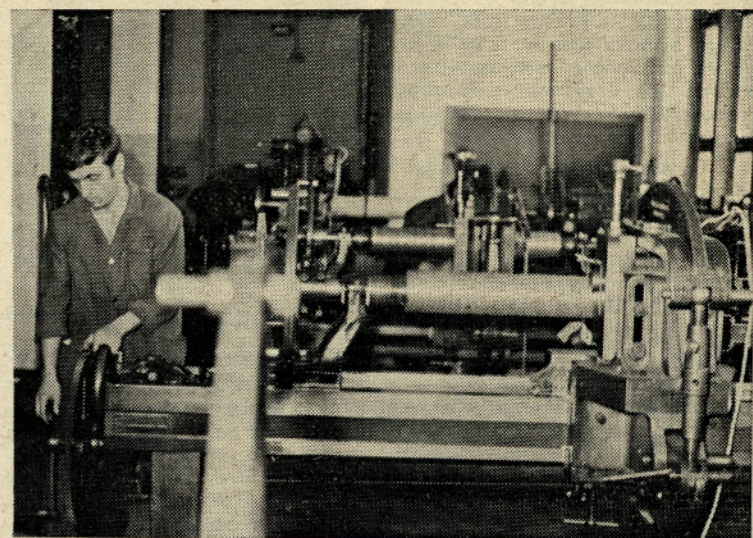
Močno mi je ostala v spominu tekstilna stavka 1936. leta. Ko je zatulila sirena, kar je bilo znak za pričetek stavke, smo vsi obstali in gledali, kdo bo imel toliko poguma, da bo ustavil glavni motor delavnice. Za ustavitev motorja se je »okorajžil« Jože Resman (njegov sin je sedaj zaposlen v skladišču barv in kemikalij), katerega po končani stavki zaradi tega mislo hoteli več sprejeti na delo. Sam sem bil zadolžen za stražo in sicer sem iz dimnika opazoval, kje patrolirajo žandarji. Ker nisem bil dovolj previden, so me žandarji dobili v roke in me pretepli do nezvesti. Ženske so me vsega krvavega nesle do Save in me spravile k zvesti. Tudi mene po stavki mislo hoteli sprva sprejeti nazaj na delo, toda na prigovarjanje Hilčerja, pa tudi zaradi moje mladosti, so me le vzeli nazaj.

Kot dobri aktivisti so se delavci gravure izkazali že v začetku okupacije. Bili so celo tako drzni, da so javno pobirali denar za partizane. Med njimi se dobro spominjam Marjana Jan, katerega so gestapovci prišli iskati v gravuro in je bil nato po hudem mučenju ustreljen v Begunjah, kljub trpljenju pa ni izdal imen tistih, ki so prispevali denar za partizane; nadalje moja dobra sodelavca brata Benedičič, ki sta padla v partizanih, najboljšega sodelavca in prijatelja Dančija Engelmana pa so belogardi ubili trideset metrov od naše domače hiše.

Po končani vojni se je pričela gravura dopolnjevati s strojnimi parkom. Nekaj strojev so prilejali iz Jugoslovske in tako je prišlo do ustanovitve ročne gravure. Takrat so se v našem podjetju zaposlili Ivan Mauser, Rupert Stančič in Ignac Nadižar, ki so bili ustanovitelji ročne gravure. Ker je primanjkovalo strokovnega kadra, je podjetje organiziralo strokovne tečaje za pridobitev kvalifikacije. Tako sem si od pomožnega delavca skozi dolgoletno delo pridobil veliko strokovnega znanja in sem danes zaposlen kot visokokvalificirani graver.

S postavitvijo nove stavbe se je gravura preselila v nove prostore, nakar je bila dopolnjena še s sablonarno in fotografuro.

Po tolikih letih dela lahko povem, da je graverski poklic naporen in zahteven in da ga zna ceniti le tisti, ki to delo opravljajo. Če bi bil še enkrat mlad, se verjetno ne bi več odločil za tak poklic. Da je temu tako, dokazuje pomanjkanje strokovnega kadra. Proizvodne potrebe in zahteve so vedno večje in zahtevnejše, kljub temu pa moramo priznati, da dosega gravura dobre delovne rezultate. Mnenja sem, da je poleg

Moletura

Učinek in kvaliteta...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Upoštevanje dosežene kvalitete pri obračunu, to je vrednost v točkah za posamezni izdelani artikel, pa zahteva NORMATIVE KVALITETE, s pomočjo katerih je mogoče delavce v proizvodnem procesu diferencirati pri doseganju delovnih rezultatov na področju kvalitete. V našem primeru je zato potrebna razvrstitev vseh artiklov po njihovi karakteristiki, to je, namenu, težavnosti in zahtevnosti izdelave.

Nato se z uporabo ustreznih metod ali na podlagi izkustvenega presojanja dosedanjih rezultatov določi normativ I. kvalitete oziroma spodnja dopustna meja I. kvalitete. Normativ 85" za neki artikel n. pr. pomeni, da mora biti od skupne izdelane količine tega artikla najmanj 85 % količine v I. kvaliteti, 15 % količine pa je lahko v kvaliteti ostalih kategorij. Seštevek točk, ki jih prejme delavec posebej za učinek in posebej za kvaliteto, predstavlja skupno število točk, ki se jih, kot doslej, nato obračunava s plačnimi urami in izplačano vrednostjo točke v obračunskem obdobju.

Iz sestavka je razvidno, da je delež osebnega dohodka za kvaliteto dela občutno večji kot doslej. To je tudi osnovna misel predloga. Vendar pa bi ostal le-ta sam sebi v namen, če ne bo, vzporedno s tem, upoštevana in rešena točna evidenca kvalitete v obeh tkalnicah, problem tehnične kontrole (vhodna, medfazna, končna kontrola), in še vrsta drugih vprašanj, ki neposredno močno vplivajo na nagrajevanje. Vsekakor pa je čas, ko si je potrebno vcepiti miselnost, da je kvaliteta ekonomska kategorija, ki se izredno močno odraža v dohodku podjetja in s podanim predlogom tudi v individualnih osebnih dohodkih.

J. P.

S. B.

Prosta mesta za vajence

Za učenje raznih poklicev sprejmemo naslednje število vajencev:

- 5 vajencev za strojne ključavničarje
- 4 vajence za obratne električarje
- 2 vajenca za strojna mizarja
- 1 vajenca za vodovodnega instalaterja.

Učna doba za vse navedene poklice traja 3 leta. Kandidati morajo imeti dovršenih 8 razredov osemletke.

Interesenti naj se zgledajo v kadrovskem sektorju do 15. julija 1970, kjer bodo dobili vsa navodila in pojasnila. S seboj naj prinesejo zadnje šolsko spričevalo.

Prosta mesta za priučevanje

Naše podjetje ima za priučevanje naslednja prosta mesta:

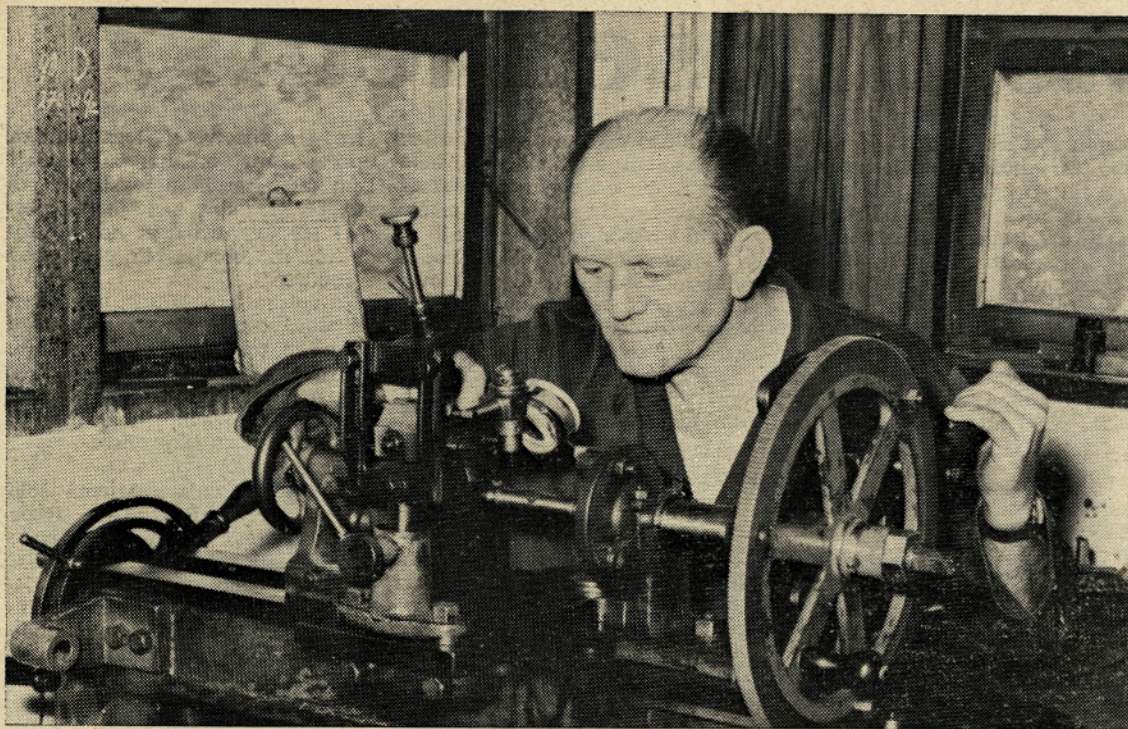
za poklic — belilec	3 mesta
za poklic — barvar	2 mesti
za poklic — kuhalec tiskar. barv	2 mesti
za poklic — apreter	4 mesta
Skupno	11 mest

Za priučevanje teh poklicev pridejo v poštev samo fantje, ki so že dopolnili 15. leto starosti in so dovršili vsaj 7 razredov osnovne šole. Priučevanje traja 18 mesecev in to tako, da so približno polovico delovnega časa — 4 ure na delovnem mestu v proizvodnji, ostale 4 ure pa imajo pouk v izobraževalnem centru podjetja in to prvih 12 mesecev (od septembra do junija) nakar sledi le praktično priučevanje na strojih in zaključni izpit.

Osební dohodek v prvem letu učenja znaša 350—500 ND, v drugem letu pa do 600 ND na mesec. Ta dohodek je odvisen od uspeha pri teoretičnem in praktičnem delu.

Ker so v rednem delovnem razmerju, jim gredo vse pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja kot ostalim delavcem, ki so redno zaposleni. Po uspešno opravljenem izpitu se razporedijo na kvalificirana delovna mesta in je njihov osebni dohodek odvisen od delovnega mesta in uspeha pri delu.

Kandidati naj dajo pismene ponudbe ali pa naj se zgledajo v kadrovskem sektorju do 31. julija tega leta.

ostallega treba skrbeti predvsem za dobre delovne odnose, kar veliko vpliva na kvaliteto dela. In kako je z mojim privatnim življenjem? Star sem 50 let in se počutim še kar zdrav. Upam, da bom kot tak dočakal tudi pokojnino. Doma skrbim za sadovnjak, ker najraje jem rdeče češnje in debele hruške. Največji »hobi« pa mi je Diana, s katero se v prostem času vozim po naši lepi Gorenjski. No vidite, moj standard ni tako slab! Ob koncu mi je Ivan Proj naročil, naj napišem še to, da so delavcem oziroma kolektivu delovne enote gravure želi še veliko delovnih dosežkov. Tem čestitkam se pridružuje tudi uredništvo našega glasila; Ivanu Proju pa se zahvaljujem za prijeten pomenek.

S. K.

Na podlagi 105. čl. Statuta podjetja je delavski svet Tekstilna industrija »Tekstilindus« Kranj na 2. redni seji dne 26/5-1970 sprejel naslednji

POSLOVNIK KOLEKTIVNIH IZVRŠILNIH ORGANOV

I. Uvodne določbe

1. člen

S tem poslovnikom se v skladu s statutom podjetja podrobneje ureja način dela kolektivnih izvršilnih organov.

2. člen

Določbe tega poslovnika so obvezne za vse člane odborov in vse druge osebe, ki so navzoče na sejah odborov.

3. člen

Odbori pri svojem delu sodelujejo s sindikalno organizacijo in z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v podjetju. Predstavnikom teh organov je treba dostaviti vabilo za vsako sejo posameznega odbora.

II. Določbe o delu odbora

4. člen

Odbor opravlja zadeve s svojega delovnega področja in sprejema sklepe v skladu z zakonom, statutom in drugimi splošnimi akti podjetja ter na podlagi smernic delavskega sveta.

5. člen

Pristojnosti posameznega odbora so navedene v 105. čl. statuta podjetja.

6. člen

Odbor dela in odloča samo na sejah. Odbor je sklepčen, če je na seji navzoča večina njegovih članov.

III. Pravice in dolžnosti predsednika odbora

7. člen

Predsednik odbora ima zlasti te pravice in dolžnosti:

- skrbi za sklicovanje in pripravo sej,
- vodi seje odbora,
- daje pobudo za razpravljanje o posameznih vprašanjih iz pristojnosti odbora,
- skrbi za izvajanje poslovnika,
- podpisuje zapisnike sej in akte, ki jih odbor izdaja,
- nadzira izvrševanje sprejetih sklepov.

8. člen

Če je predsednik odbora odsoten ali zadržan, ga z vsemi pravicami in dolžnostmi nadomešča podpredsednik.

9. člen

Pri pripravi za sejo pomagajo predsedniku odbora ustrezne strokovne službe.

IV. Pravice in dolžnosti članov odbora

10. člen

Vsak član odbora ima pravico in dolžnost, da sodeluje pri delu odbora z vso prizadevnostjo in gleda na to, da so sprejeti sklepi v skladu z interesi podjetja in v soglasju s težnjami delovne skupnosti.

11. člen

Član odbora, ki je nujno zadržan in se seje ne more udeležiti, mora svoj izostanek vnaprej opredeliti predsedniku odbora.

Če mora član odbora zaradi neodločljivih opravkov zapustiti sejo pred njenim koncem, mora o tem pred začetkom seje obvestiti predsednika odbora.

Sejo pa lahko zapusti predčasno le, če s tem ne povzroči nesklepčnosti.

12. člen

Vsak član odbora ima na seji pravico svobodno izražati svoje mnenje ter stavljati predloge in pripombe v zvezi s posamezno točko dnevnega reda.

13. člen

Strokovne službe so dolžne nuditi članom odbora strokovne informacije, podatke in druga pojasnila, ki se nanašajo na problematiko delovnega področja odbora.

Strokovne službe so dolžne nuditi članu odbora tudi pomoč pri sestavi predlogov, ki jih namerava dati na seji.

V. Sklicovanje in priprava sej

14. člen

Seje se sklicujejo po potrebi. Sklicuje jih predsednik odbora. Seje se vrše praviloma izven rednega delovnega časa.

15. člen

Predlog dnevnega reda sestavi predsednik odbora po posvetovanju z ustreznimi strokovnimi službami.

Vsak član odbora lahko predlaga, da se postavi na dnevni red seje posamezno vprašanje iz pristojnosti odbora.

16. člen

Na sejo se vabi člane odbora in druge osebe, ki naj se seje udeleže, s pisnim vabilom.

Predsednik odbora lahko povabi na sejo posamezne strokovne delavce, da obrazložijo posamezni problem, dajejo pojasnila in utemeljitve predlogov. Vabljeni strokovni delavci se seje morajo udeležiti.

Vabilo je treba dostaviti najmanj 3 dni pred sejo. Na vabilu mora biti naveden dnevni red seje.

17. člen

Potrebno gradivo za sejo morajo pripraviti strokovne službe. V tem gradivu morajo biti navedeni tudi predlogi sklepov o katerih bo odbor na seji odločal.

18. člen

Vsak član odbora ima pravico, da se pred sejo podrobno seznani z gradivom, ki se bo obravnavalo na seji.

19. člen

Seje odbora so praviloma javne. Članom delovne skupnosti je omogočen dostop k sejam, v kolikor je to iz tehničnih razlogov (razpoložljivi prostori) izvedljivo. Kadar se razpravlja o vprašanju, ki se po določbah zakona ali pravilnika o poslovni tajnosti štejejo za poslovno tajnost, drugi člani delovne skupnosti nimajo pravice prisostvovati seji.

VI. Potek seje

20. člen

Na seji se najprej ugotovi navzočnost članov odbora in drugih vabljenih oseb.

Za tem se pregleda izvršitev sklepov prejšnje seje. Če se sklepi ne izvršujejo v redu, podvzame predsednik odbora primerne ukrepe.

21. člen

Poročevalca za vsako posamezno točko dnevnega reda določi predsednik.

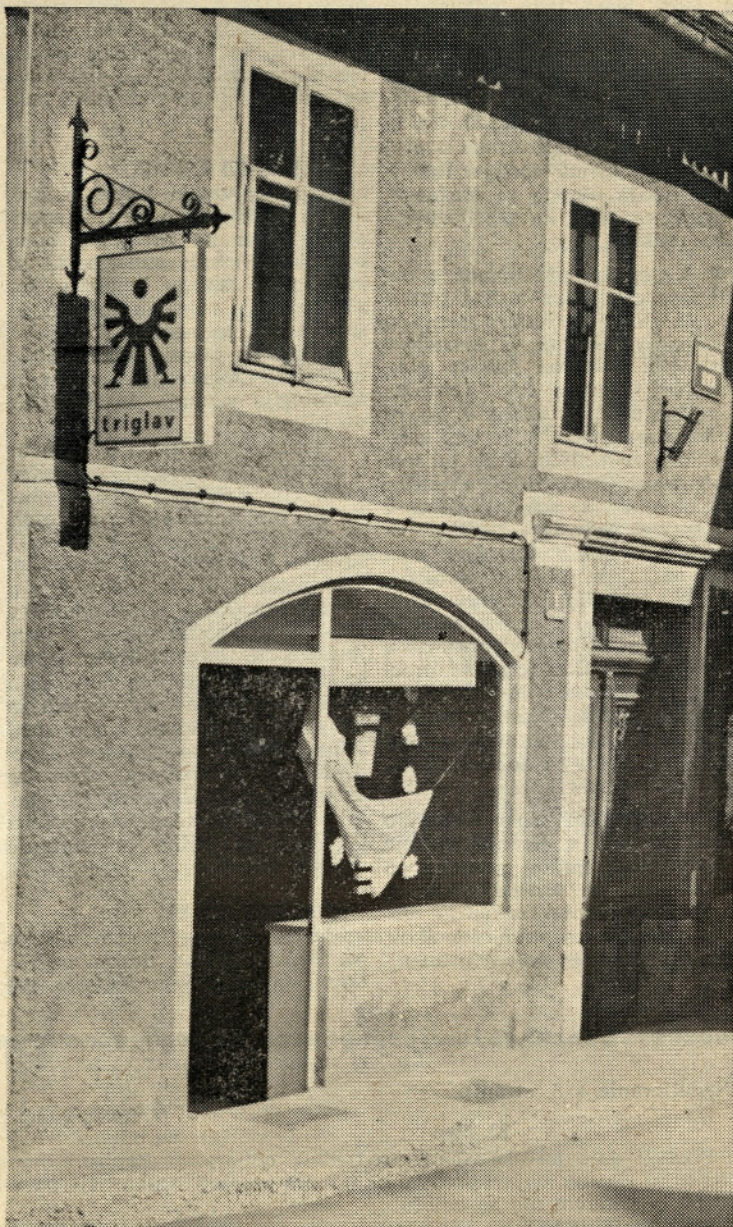
Po končanem poročilu se začne razprava. Predsednik odbora skrbi, da se razprava ne oddaljuje od predmeta dnevnega reda.

Član odbora ali druga oseba, ki predlaga, da se predlog sklepa, kot je bil podan v poročilu, dopolni ali spremeni, mora svoj predlog jasno formulirati. (Nadaljevanje na 4. strani)

ČESTITKA

Ob pomembnem dnevu 40-letnice ustanovitve gravure 9. 5. 1930 — 1970 čestitam delovni enoti gravura in želim, da bi še naprej dosegala pri svojem delu najboljše uspehe.

Dolgoletni sodelavec
Rudi Hilčar

Nova trgovina

Novice iz konfekcije Triglav

V Kranju na Maistrovem trgu smo uredili v nekdanji prodajalni rib specializirano trgovino. V novi trgovini bomo nudili potrošnikom širok asortiment naših izdelkov po primernih cenah.

Triglav izboljšuje kvaliteto svojih izdelkov, osvaja moderne kroje, kakor tudi povečuje izbiro. Vse to pa dosega z zaposlitvijo novih strokovnih sodelavcev, ki vlagajo vse svoje zmožnosti in znanje za napredek podjetja. V letošnjem letu smo še povečali količine konfekcioniranih izdelkov za izvoz in smo že zaključili letne kontingente. Sedaj že delamo nove serije zimске kolekcije in prve količine bodo pripravljene za izvoz že v začetku julija.

Pri našem delu in razvoju podjetja nas zelo ovirajo premajhni in pretesni prostori. To velja posebno za pripravo dela in za proizvodnjo. Upamo, da se nam bo ta želja in potreba čimprej uresničila, kar bo v dobro konfekciji in matičnemu podjetju.

Prodajalki novoodprte trgovine

Kam po končani osemletki?

Blíža se konec šolskega leta in mnogo staršev je pred težko odločitvijo, v kakšen poklic naj se usmeri njihov otrok, ki končuje osemletko, oziroma, kje naj nadaljuje šolanje. Izbira poklica pa ni edina skrb staršev, temveč je povezana še z drugimi problemi, ki stoje pred tako odločitvijo: stroški šolanja, oddaljenost šole od domačega kraja (vožnja, bivanje v internatu), možnost štipendije, zaposlitev po končanem šolanju itd. Mnogo je takih, ki bi radi poslali svojega otroka naprej v šole, pa zaradi slabega finančnega stanja nimajo te možnosti. Prepričani sem, da taki primeri niso redki!

V Kranju poleg Gimnazije obstoja še cela vrsta srednjih strokovnih šol, ki dijake talajo po končanem šolanju usposobijo opravljati določene poklice. Najstarejšo tradicijo ima Tehniška tekstilna šola, ki deluje v okviru Tekstilnega centra in je bila ustanovljena že l. 1930. Prav ta šola je usposobila najboljše tekstilne strokovnjake, ki zasedajo danes v tej pomembni industriji vodilne položaje. Tehniška tekstilna šola ima naslednje odseke: predilski, tkalski, pletilski, tekstilnokemijski in konfekcijski. Predmetnik te šole obsega splošne izobraževalne predmete, splošne tehniške predmete, strokovne predmete in praktični pouk. Šolanje traja 4 leta, po uspešno opravljenem zaključnem izpitu pa dobi dijak naziv tekstilni tehnik.

V zadnjih letih se v Tehniško tekstilno šolo v Kranju vpisuje vedno več fantov, posebno pa v predilski in tkalski odsek, iz česar sledi, da bo industrija dobila premalo tovrstnih tehnikov, čepravno prav teh največ primanjkuje.

Precej ljudi je, ki ne poznajo tekstilne tehnologije, pa si zato poklic tekstilni tehnik predstavljajo napačno. Široka delitev dela, ki je značilna tudi za tekstilno stroko, omogoča tehniku te stroke usmeritev na različna področja dela, kjer lahko razvija pridobljeno znanje v šoli s praktičnimi izkušnjami. Naj navedem nekaj podatkov, kaj vse zajema poklic tekstilnega tehnika (po odsekih), kakršne zaposluje tudi naše podjetje:

PREDILSKI ODSEK

Ta odsek vzgaja kadre za predilnice različnih surovin, s specializacijo pa za predilnice bombaža in umetnih surovin, ki se predejo po načinu bombaža, ter za predilnice volne in surovin, ki se predejo po načinu volne.

Glavni strokovni predmeti so naslednji: tehnologija predenja, tehnologija sukanja in fizikalne preiskave.

Praktično delo traja 5 do 6 ur tedensko. Za uspešen praktični pouk ima šola predilnico bombaža in predilnico volne, v kateri se predejo tudi preje iz umetnih surovin. Praktični pouk dopolnjujejo dijaki tudi v našem podjetju.

Laboratorijska praksa poteka v šoli in v laboratoriju predilnice Tekstilindus. Po zaključnem izpitu so moški usposobljeni za vodilna mesta v predilniških obratih in sukančarnah. Zenske imajo med šolanjem dodatno prakso v predilniškem laboratoriju, kjer se usposabljaajo za laboratorijsko delo v predilnici. Glede na potrebe predilnic še vedno primanjkuje moških tehnikov.

TKALSKI ODSEK

Glavni predmeti v tem odseku so: tkalske vezave, dekompozicija tkanin in tehnologija tkalstva. Pri

pouku tkalskih vezav se učenci uče vse možne načine prepletanja miti pri izdelavi tkanine. Pri dekompoziciji se uče določati vezavo in druge tehnične podatke, ki so potrebni za sestavo tkanin. Tehnologija tkalstva obravnava konstrukcijo in delovanje pripravljalnih in mehanskih strojev; to so statve za navadne gladke, pestre in vzorčaste žakarske tkanine. Vsi omenjeni predmeti so v veliki meri risarski in prispevajo k estetski vzgoji.

Po uspešno opravljenem šolanju so učenci usposobljeni za vodilna mesta v obratu tkalnice in pripravljalnice, nadalje se lahko zaposlijo v tehniški administraciji, v desinaturi, v komerciali, v preizkuševališčih, kot normiranci, kalkulanti, planerji proizvodnje itd.

TEKSTILNOKEMIJSKI ODSEK

Namen tega odseka je vzgojiti tekstilne tehnike s specializiranim znanjem s področja beljenja, barvanja, tiskanja in apretiranja vseh vrst tekstila. Od strokovnih predmetov: enciklopedija tekstila, tekstilne surovine, tekstilne preiskave, analitiška kemija, tekstilnokemijska tehnologija in apretiranje je poseben poudarek na zadnjih dveh predmetih. Pri tehnologiji se učenci seznanijo s kemikalijami, barvili in tekstilnimi pomožnimi sredstvi. Obravnava vse važne načne beljenja, barvanja in tiskanja vseh vrst važnih tekstilnih materialov, kakor tudi znanja o strojih, ki so potrebni za te operacije. Pri apretiranju dobe učenci znanje o konstrukciji in delovanju apretirnih strojev ter o postopkih, ki dajo tekstilu boljše in širšo uporabnost ter zlahnejši videz in otip.

Praktično delo opravljajo dijaki vseh letnikov v tehnološkem laboratoriju ter v delavnicah Tekstilnega centra, ki so opremljene z novimi industrijskimi stroji za barvanje preji in tkanin, z napravljalnim apretirnim strojem. Ker tekstilna šola ne razpolaga z vsemi stroji, ki so potrebni za praktične vaje, potekajo le-te pod strokovnim vodstvom tudi v kranjskih tekstilnih tovarnah.

Absolvent tega odseka lahko zavzame v tekstilni industriji po prvih letih prakse položaj pomožnega mojstra belilnice, mercerizacije, barvarne, tiskarne, barvne kuhinje, pralnice, suhe in mokre apreture ter adjustirnice. Absolvent se lahko zaposli tudi kot laborant-začetnik v tekstilnih preizkuševališčih, tekstilnokemijskih laboratorijih, kemičnih čistilnicah, barvarnah oblek in pralnicah za perilo. V kemijskih tovarnah, kjer izdelujejo barvila in tekstilna pomožna sredstva, lahko dobi zaposlitev kot laborant-začetnik, in sicer pri praktičnih barvarskih in tiskarskih poskusih. Po večletni praksi lahko zavzamejo absolventi mojstrske položaje in končno položaje vodij posameznih obratov v večjih tekstilnih tovarnah oz. položaje tehničnih vodij v manjših plemenitilnicah. V preizkuševališčih in tekstilnokemijskih laboratorijih lahko zavzamejo absolventi po večletni praksi položaje prvih laborantov in pomožnih asistentov. Lahko se zaposlijo kot normiranci za vse stroje in vse faze dela v plemenitilnicah ter kot analitiki, predkalkulanti in končni kalkulanti. Za komercialne in nakupne oddelke ter razna zastop-

stva so absolventi tega odseka uporabni pri nakupu in prodaji kemikalij, barvil in tekstilnih pomožnih sredstev, nadalje kot potniki ter pri uvajanju novih produktov in tehnoloških postopkov v industriji.

Za šolsko leto 1970/71 namerava Tekstilni center Kranj sprejeti v Tehniško tekstilno šolo naslednje število učencev:

— v predilski odsek 30 učencev
— v tkalski odsek 30 učencev
— tekstilnokemijski odsek 30 učencev.

Prošnje za vpis sprejema šola do 25. junija. Prošnji je treba priložiti: kolek za 2 din, spričevalo o dokončani osemletki, rojstni list in lastnoročno napisan življenjepis. Sprejemni izpiti iz slovenskega jezika in matematike bodo 26. junija ob 8. uri, toda le v primeru, če bo prijav več, kot je razpisanih mest.

Naše podjetje namerava v letošnjem letu podeliti večje število štipendij za študij na Tehniški tekstilni šoli v Kranju in to od vključno I. letnika dalje in sicer za:

— predilsko smer,
— tkalsko smer in
— tekstilnokemijsko smer.

Štipendije bodo podeljene predvsem fantom, ki se bodo vpisali na navedene odseke, ker le-tih v našem podjetju najbolj primanjkuje. Poleg štipendije bo štipendistom po uspešno končanem šolanju seveda zagotovljena tudi zaposlitev.

Prošnje za štipendijo sprejema kadrovske sektor podjetja, kjer se interesi lahko tudi osebno zglasijo in dobijo podrobnejše informacije.

S. R.

(Nadaljevanje s 3. strani)

22. člen

Predlog daje na glasovanje predsednik odbora. Preden se glasuje, objavi predsednik odbora predlog sklepa, o katerem naj se odloča.

Če je bilo podanih več predlogov, se glasuje o vsakem posebej in to po vrstnem redu, kot so bili podani.

Če je bil podan k predlogu amandman, se glasuje o predlogu posebej in o amandmanu posebej.

23. člen

Glasovanje je praviloma javno — z dviganjem rok. Tajno glasovanje — z glasovnicami — se opravi takrat, kadar je to predpisano v zakonu ali statutu. Odbor pa lahko tudi sicer sklene, da se o posameznem vprašanju odloča s tajnim glasovanjem.

24. člen

Pravico glasovati imajo samo člani odbora. Vsak član odbora se mora pri glasovanju opredeliti: ali glasuje za predlog, ali proti predlogu, ali pa se glasovanja vzdrži.

25. člen

Odbor sprejema sklepe z večino glasov prisotnih članov.

Izid glasovanja ugotavlja predsednik odbora, ki neposredno za tem razglasi, ali je predlog sprejet ali zavrnjen.

VII. Zapisnik

26. člen

O seji odbora se vodi zapisnik. Zapisnik piše zapisnikar. Podpišete ga predsednik in zapisnikar.

Zapisnikarja določi odbor na svoji prvi seji. Zapisnikar je lahko tudi oseba, ki ni član odbora.

27. člen

Zapisnik mora vsebovati:

- datum, čas, kraj in tekočo številko seje;
- ime predsednika oz. podpredsednika, ki vodi sejo;
- imena vseh prisotnih članov odbora in drugih vabljenih oseb;
- navedbo, ali je izostanek ostalih članov odbora opravičen ali neopravičen;
- ugotovitev o izvršitvi sklepov prejšnje seje;
- dnevni red seje;
- zgoščen prikaz poteka seje z navedbo vseh podanih predlogov;
- izid glasovanja o posameznih predlogih;
- točno formulacijo sprejetih sklepov;
- navedbo prilog k zapisniku, izvajanj v teh prilogah v zapisniku ni treba ponavljati;
- navedbo časa, kdaj je bila seja končana;
- podpise predsednika odbora in zapisnikarja.

28. člen

Zapisniki sej z vsemi prilogami se hranijo v arhivu odbora.

Zapisnik mora biti sestavljen praviloma v 3 dneh, najkasneje pa v enem tednu od dneva seje.

29. člen

Arhiv se vodi praviloma v tajništvu.

Odbor pa lahko sklene, da se arhiv odbora vodi tudi v kakem drugem sektorju, če je v tem sektorju strokovna služba, ki dela na področju, katero spada v pristojnost odbora.

V vsakem primeru pa se mora en izvod zapisnika takoj po sestavi in podpisu obvezno dostaviti v tajništvo.

VIII. Komisije

30. člen

Odbor lahko imenuje za proučitev posameznih vprašanj posebno komisijo.

Za predsednika komisije se imenuje enega izmed članov odbora. Ostali člani komisije pa se lahko imenujejo tudi izmed drugih članov delovne skupnosti.

31. člen

Za delo komisije veljajo ustrezna določila tega poslovnika.

32. člen

Komisija predloži odboru v odrejenem roku poročilo o vprašanju, ki ga je proučila s svojimi pripombami in predlogi.

Na seji odbora poroča o gradivu predsednik ali kak drug član komisije.

IX. Ostale določbe

33. člen

Predsednik odbora ukrene vse potrebno, da se na podlagi sprejetih sklepov pravočasno izstavijo ustrezne odločbe, nalogi, kakor tudi predlogi delavskemu svetu.

Vse odločbe in naloge sopolpisuje glavni direktor, ali oseba, katero on pooblasti.

34. člen

Predsednik odbora obvešča delavski svet o delu odbora in daje delavskemu svetu predloge o vprašanjih, o katerih dokončno odloča delavski svet.

Predsednik odbora poroča delavskemu svetu o delu odbora oziroma o posameznih vprašanjih, če je tako določeno s statutom, sicer pa bodisi po sklepu odbora ali na zahtevo delavskega sveta.

35. člen

Za pravilno uporabo določb tega poslovnika skrbi predsednik odbora.

36. člen

Ta poslovnik stopi v veljavo takoj.

Predsednik delavskega sveta:
ZVONE ČERNE

zanimivo

Kaj so indeksi?

V prvem članku smo povedali, da ločimo relativna števila po tem, iz kakšnih podatkov jih izračunavamo. Indeksi so, prav tako kot odstotki (strukture), relativna števila, ki jih dobimo s primerjanjem istovrstnih podatkov. Razlika med odstotki in indeksi pa je v tem, da odstotke računamo samo iz absolutnih števil, medtem ko lahko izračunavamo indekse iz vseh vrst statističnih podatkov. Indeksi so torej neimenovana števila, ki imajo enoten merski sistem, zato lahko z njihovo pomočjo dobimo nazoren pregled nad spremembami oziroma razlikami. Prednost indeksov je predvsem v tem, da lahko z njimi primerjamo podatke, ki sicer med seboj ne bi bili primerljivi. Običajno računamo indekse za celo vrsto podatkov. Osnovni obrazec za izračun je:

$$I_{1/0} = 100 \times \frac{y_1}{y_0}$$

pri čemer je:

y_1 = podatek, ki ga primerjamo s podatkom y_0

y_0 = podatek, na katerega primerjamo (baza ali osnova)

Z indeksom izražamo tekoči podatek v stotinkah od baze y_0 . Indeks pod 100 pomeni, da je pojav manjši od baze, indeks 100 pomeni, da je pojav bazi enak, indeks nad 100 pa pomeni, da je pojav večji od baze. Običajno računamo indekse na cela mesta. Če so spremembe, ki jih ugotavljamo, izredno majhne, potem računamo na eno decimalo, nikoli pa ne več, ker se s tem izgubi osnovna kvaliteta indeksa — nazornost.

Primer: (vsa absolutna števila v primeru so izmišljena):

Obrat I je proizvedel v letu 1968 20.000.000 tm tkanin, v letu 1969 25.000.000 tm. Proizvodnja v obratu II je bila v letu 1968 12.000.000 tm, v letu 1969 pa se je povečala na 15.000.000.

Iz absolutnih podatkov ne moremo ugotoviti, v katerem obratu je bilo povečanje proizvodnje relativno večje. Zato izračunamo indekse povečanja za vsak obrat posebej in jih med seboj primerjamo:

$$\text{Obrat I: } I = \frac{25.000.000}{20.000.000} = 125$$

$$\text{Obrat II: } I = \frac{12.000.000}{15.000.000} = 125$$

S primerjavo indeksov proizvodnje obeh obratov ugotovimo, da je bilo povečanje proizvodnje v obeh obratih relativno enako.

M. M.

Naši mali na dopustu

1. H kratkim hlačkam ukro-
jimo enobarvno srajčko v »ka-
zak« stila. Okrog vratu, na rameh
in rokave, našijemo bordurico ži-
vahnih barv.
2. Iz karirastega popelina ukro-
jimo fantu srajčko. Sedlo in pas

penja se z naramnicami.
4. Se ena srajčka iz blaga s čr-
tastim vzorcem. Ovratnik, pas in
obroba okrog rokavov so iz eno-
barvnega blaga.
5. Enobarvne hlačke so podob-
nega kroja kot pod št. 3.

8. Se ena dekliška haljica iz fro-
tirja. Ukrojena je tako, da sta
sprednja dela rezana poševno. Ob-
roba je enobarvna. Zapenja se s
tremi gumbi.
9. Garnitura iz tiskanega ali pe-
strotkanega blaga. Gornji del

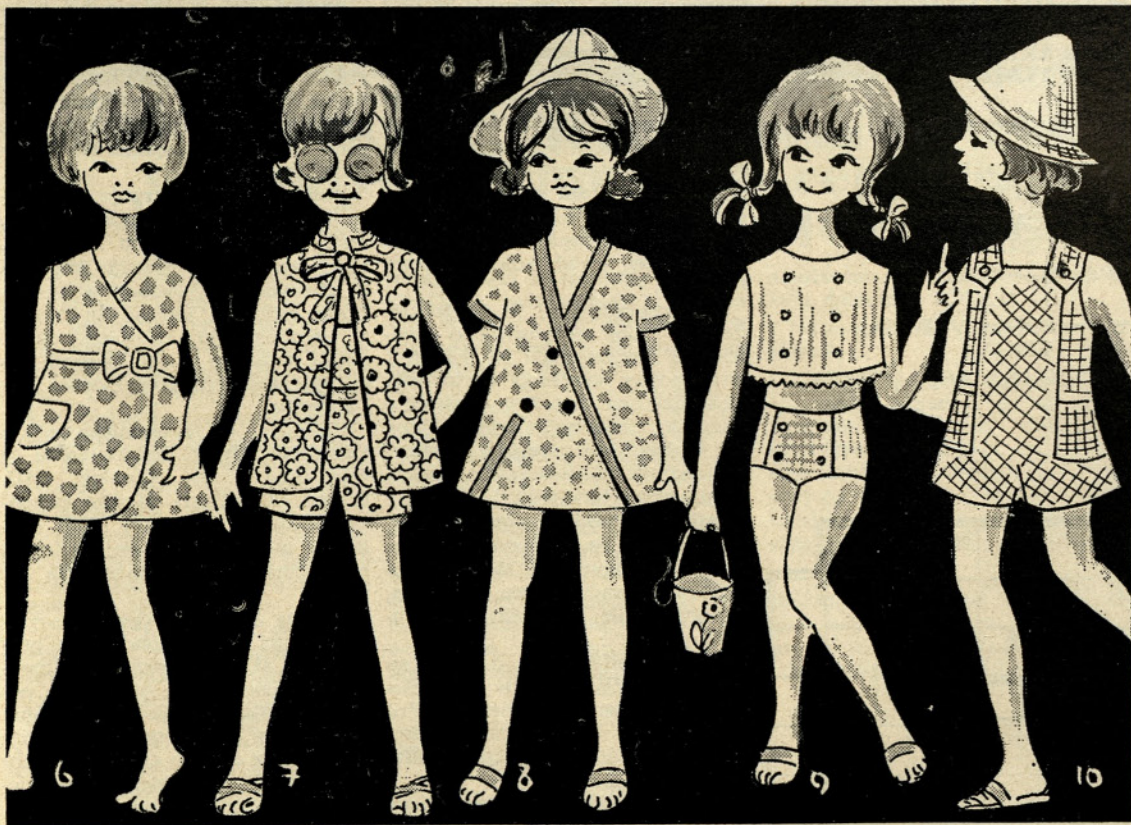

sta krojena poševno. Po želji na-
redimo žepke ali pa prišijemo
poklopce le za okras.
3. Hlačke za plažo iz pralnega
blaga. Zgornji del ukrojujimo tako,
da teče karo vzorec poševno. Za-

6. Ljubka oblekica pisemskega
kroja in z enim žepkom. Pas je
prišit.
7. Garnitura za plažo iz potiska-
nega blaga živahnih barv, lahko
vzamemo tudi lažji frotir.

ohlapno pada. Okrasimo ga s
čipko.
10. Igralne hlačke z naramni-
cami in žepki. Krojene so v kom-
binaciji vodoravno-poševno.

Mak

Mednarodni trgi in sodobne ekonomske integracije

O modernem svetovnem trgu
govorimo od tedaj, ko se je sve-
tovna trgovina toliko razvila, da
je postala redna in stalna. Sam
pojavi zunanje ali svetovne trgo-
vine zasledimo zelo zgodaj in bi
lahko rekli, da je toliko stara kot
zgodovina človeštva. Svetovna tr-
govina je bila vedno občutljiv
pojav na vse mogoče pretrse
(vojne, suše, epidemije, potrese
itd.) in potrebno je bilo tudi po
več desetletij, preden se je, če se
sploh je, na novo vzpostavila me-
njava za določeno blago med do-
ločenimi predeli in kontinenti.

S pojavom kapitalizma so se
posamezna gospodarstva začela
vključevati v mednarodno delitev

dela. Ko se je mednarodna deli-
tev dela med državami toliko raz-
vila, da je postal hiter razvoj go-
spodarstva v posameznih državah
neposredno odvisen od tujih go-
spodarstev, je mednarodna trgo-
vina dobila novo funkcijo.
Toda pustimo zgodovino, ker bi
bil naš sestavek preobsežen, in
poglejmo sedanje stanje v svetu
oziroma obdobje takozvane funk-
cionalne samostojnosti svetov-
nega trga po l. 1950. Tedaj je pri-
šlo tudi do procesa združevanja
individualnih gospodarstev v eko-
nomske grupacije. Od številnih
momentov, ki so vplivali na ta
pojav, je težko reči, kateri so bili
enotni in kateri drugotni. Ne-

divomno je tehnološki razvoj tisti,
ki dolgoročno ruši meje nacional-
nih ekonomij in zahteva vedno
širši krog oziroma trg. V 50-tih
letih pa je pospeševalo proces
ekonomskih integracij nedvomno
tudi medsebojna bojazen nekda-
njih tekmecev za njihovo nadalj-
njo usodo na spremenjenem sve-
tovnem trgu. Časovno so se sve-
tovne ekonomske integracije usta-
navljale takole:

L. 1949 je bil ustanovljen Svet
za vzajemno ekonomsko pomoč
(SEV). Ustanovitelji so bili: SZ,
Poljska, ČSSR, Madžarska, Romu-
nija in Bolgarija. Se istega leta
je pristopila Albanija, l. 1950 pa
(Nadaljevanje na 6. strani)

RAZPIS ZA VPIS REDNIH IN IZREDNIH ŠTUDENTOV V PRVI LETNIK ŠTUDIJA STROJNIŠTVA, ELEKTROTEHNIKE, GRADBENIŠTVA, KEMIJE IN TEKSTILA NA VIŠJI TEHNIŠKI ŠOLI V MARIBORU

Ker tudi v našem podjetju po-
trebujemo kadre z višjo izobraz-
bo, želimo zato informirati vse
člane kolektiva o rednem in izred-
nem študiju in vpisnih pogojih
na Višji tehniški šoli v Mariboru.

Člani kolektiva, ki se želijo izo-
brazevati, naj svojo odločitev pis-
meno sporoče izobraževalnemu
centru podjetja.

Pogoji vpisa

Na šolo se lahko vpišejo:

1. brez sprejemnega izpita —
tisti, ki so z uspehom končali šol-
anje na ustrezni srednji strokov-
ni šoli ali gimnaziji;
2. s sprejemnim izpitom — tisti,
ki so z uspehom končali šolanje
na srednji šoli, če učni program
iz matematike, fizike in kemije ne
ustreza programu srednje stro-
kovne šole ali gimnazije;
- tisti, ki so končali ustrezno in-
dustrijsko ali drugo strokovno šo-
lo s praktičnim poukom ali ustrez-
no vojaško šolo za aktivne podofi-
cirje ali vojaške delavce, na kate-
rih je trajalo šolanje vsaj tri leta;
- tisti, ki niso končali ustreznih
šol, če so bili vsaj štiri leta za-
posleni v gospodarski ali drugi
delovni organizaciji, kjer so uspe-
šno opravljali praktično delo, ki
ustreza smeri študija.

Ustrezne so tiste šole in stroke,
ki so enake stroki enega od oddel-
kov te šole.

Preizkusni izpit

Kandidati, ki izpolnjujejo po-
goje iz prve ali druge alineje 2. toč-
ke, morajo opraviti preizkusni iz-
pit iz matematike, fizike in kemije.
Če študijski program šole, ki
so jo končali, ne ustreza programu
srednje strokovne šole ali gimna-
zije samo iz enega ali dveh pred-
metov, navedenih v 2. točki, se
opravlja izpit samo iz enega pred-
meta ali predmetov, katerih pro-
gram ne ustreza. Izpiti iz vseh
treh predmetov so pisarni in
ustni.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogo-
je iz tretje alineje 2. točke prejš-
njega poglavja, morajo opraviti
pisarni in ustni preizkusni izpit
iz matematike, fizike in kemije
in še splošni del preizkusnega
izpita. Ta obsega pisarno nalogo
o splošni temi ali temi iz stroke,
ki jo želi kandidat študirati.

Preizkusni izpit bo v začetku
septembra. O natančnem datumu
bodo kandidati posebej obveščeni.

Razpis bo končan 15. avgusta
1970.

Pojasnila

Višja tehniška šola v Mariboru
je visokošolski zavod, ki usposab-
lja svoje študente za množične
inženirske službe, ki ne zahtevajo
celotne visokošolske izo-

brazbe. Poleg tega daje tudi po-
trebno podlago za nadaljevanje
študija na ustreznih fakultetah.
Pogoji za nadaljevanje študija na
ustreznih fakultetah so določeni
s statuti fakultet.

Ko opravi študent vse izpite in
druge študijske obveznosti ter
uspešno izdela in zagovarja di-
plomsko delo, dobi diplomu, s ka-
tero se mu prizna višješolska izo-
brazba in strokovni naslov inžen-
irja ustrezne stroke.

Predavanja se bodo v šolskem
letu 1970/71 začela 1. oktobra 1970.

V septembru bo šola priredila
pripravljalni tečaj, ki bo trajal
za maturante gimnazij ves mesec,
za maturante strokovnih šol pa
zadnjih 10 dni v mesecu.

Izredni študij

Šola ima organiziran izredni
študij v naslednjih centrih:

CELJE — Delavska univerza,
Cankarjeva 1,

KRANJ — Delavska univerza,
Staneta Zaganja 1,

NOVO MESTO — Zavod za izo-
brazevanje kadrov in produktiv-
nost dela, Ulica talcev 3,

NOVA GORICA — Delavska uni-
verza, Vojkova 103,

TRBOVLJE — Delavska univer-
za, Trg revolucije 7,

PULA — Radniško sveučilišče,
Opatijska 3,

RIJEKA — Radniško sveučili-
šče, Borisa Kidriča 4,

ZAGREB — Šolski centar za
strojarstvo in elektrotehniko, Klja-
jičeva 7,

VARAŽDIN — Šolski centar za
stručno obrazovanje metalških in
elektrotehniških kadrova, Hinko-
vičeva b. b.,

MARIBOR — Višja tehniška šo-
la, Smetanova 17.

Kandidati bodo morali lastno-
ročno napisani prijavi, kolkovani
z 1 din državne takse, priložiti še:

1. zadnje šolsko spričevalo —
diplomo v originalu;

2. izpisek iz rojstne matične
knjige;

3. življenjepis;

4. tisti, ki so bili zaposleni, pa
tudi potrdilo delovne organiza-
cije o trajanju, vrsti in uspehu
zaposlitve.

Kandidati za izredni študij mo-
rajo priložiti še:

1. potrdilo delovne organizacije,
da so zaposleni poln delovni čas,
ali potrdilo, da obstajajo upravi-
čene okoliščine, zaradi katerih
ne morejo obiskovati pouka kot
redni študenti;

2. izjavo, s katero se zavežejo,
da bodo kot izredni študenti pla-
čevali določene stroške za študij
ali da bo te stroške plačevala de-
lovna organizacija, v kateri so
zaposleni.

V prijavi morajo biti zlasti na-
vedeni naslednji podatki: natan-
čen naslov kandidata, v kateri od-
delek se želi vpisati, in ali name-
rava študirati redno ali izredno.

ZAHVALE

Tovarišem Omanu, Cudermanu in Jelerju se lepo zahva-
lujem za obisk, sindikalnemu odboru tkalnice I pa za lepo
darilo.

Marica Lombar

Ob odhodu v pokoj mi je osebje v piskarnah in mojstri
v tkalnici I poklonili prelepa darila, za katera se vsem naj-
lepše zahvaljujem.

Še posebno pa se zahvaljujem Industrijskemu gasilsko-
mu društvu »Tekstilindus« Kranj za poklonjeno darilo.

Vsem še enkrat prav lepa hvala, članom kolektiva pa
želim še veliko delovnih uspehov.

Franc Hajdukovič

OGLAS

Zamenjam 1 in pol sobno stanovanje v pritličju, za so-
bo in kuhinjo v tretjem ali četrtem nadstropju.

Interesenti naj se osebno zgledajo na domu ali pa pri
referentu za stanovanjske zadeve podjetja tov. Heleni Fran-
celj.

Peter Bitenc, upokojenec,
Kranj, Staneta Rozmana 2

Prijavite se za IV. letne sindikalne športne igre v Kranju!

Tudi v letošnjem letu bo Občinski sindikalni svet organiziral sindikalne letne športne igre, in sicer IV. po vrsti. Pričetek tekmovanja bo v drugi polovici avgusta 1970. Na sindikalnih IV. letnih športnih igrah lahko sodelujejo vse sindikalne organizacije, ki jih združuje občinski sindikalni svet Kranj.

Za IV. letne sindikalne športne igre se lahko prijavite v naslednjih disciplinah:

1. odbojka
2. kegljanje
3. namizni tenis
4. mali nogomet
5. streljanje
6. lahka atletika
7. tenis
8. rokomet
9. šah

V našem podjetju sprejema prijave tov. Ivo Jereb (za obrat I, tel. št. 384).

Naše podjetje bo nastopilo zanesljivo v naslednjih panogah: v kegljanju, namiznem tenisu, malem nogometu, streljanju in v šahu. Če se boste prijavili tudi v ostalih panogah, bomo organizatorju prijavili tudi ostale športnike oziroma športne panoge.

J. J.

IZZREBANI SO BILI

3. nagradna križanka

- 15 dim SLAVKA ZUPANČIČ, TKALNICA I
12 dim ZOFKA VRECEK, UPRAVA
10 dim TEODORA KRC, UPRAVA
10 dim MARIJA LAMBERGAR, UPRAVA
8 dim ANTON CVELBAR, TKALNICA II

4. nagradna križanka

- 15 dim ANICA MIHELČIČ, PREDILNICA II
12 dim JERNEJ VIDMAR, UPRAVA
10 dim DANE KAVČIČ, TKALNICA II
10 dim ZOFKA VRECEK, UPRAVA
8 dim CILKA ROŠ, UPRAVA

Vodoravno: 1. literarna oblika, 7. znameniti Homerjev ep o desetletnem obleganju Troje, 13. grško-rimski stari vek, 19. slovensko mesto na kraškem polju ob pomikalnici Rinja, kjer je leta 1943 zasedala prva slovenska ljudska skupščina, 20. tipkalo pri telegrafskem aparatu, 21. črta pravokotnica, 23. užitna morska riba, ki živi tudi v Jadranu, podlatica, 24. največje drevo naših gozdov, 26. blesk, sijaj, 28. vojak za kopanje rovov, 29. ime madžarskega skladatelja Bartoka, 30. klada za sekanje drv, 31. strokovnjak za sestavljanje aparatov in strojev, 33. ljubkovallno ime za ožjo sorodnico, 34. ime slovenske pesnice Škerlove, 35. raztegljiva pletenina, 36. avtomobilska oznaka Valjeva, 37. naša oblika tujega moškega imena, 39. egipčanski bog sonca (daljša oblika), 40. začetnici pred leti umrle slovenske pesnice («Temna vrata»), 41. zavod za posilovanje z denarjem, 42. drugo ime za ribo krap, 44. strelni vložek, patrona, 46. oznaka za neznanca, 47. aktivistka na terenu, 49. živahen španski ples v tričetrtinskem taktu, 51. prebivalka vasi pod Krimom, 53. mladi košarkar ljubljanske «Olimpije» (Aljoša), 54. kraj pri Ljubljani, 55. prebivalec tretjega največjega slovenskega mesta, 58. udar, 59. tuje moško ime (španski pisatelj Baroja), 60. izlet v gore, 61. ime ameriškega pevca in filmskega igralca Martina, 62. debela, na enem koncu zašiljena palica, 63. okrasna ptica s čudovitim repom, 64. prozorna snov, ki jo vstavljamo v okna, 66. Zevsov sin, začetnik rodbine Eakidov, 67. medicinski izraz za pecljato novo tvorbo v sluznici, 69.

iz ozkih deščic sestavljen pod, 71. poudarek, naglas, 73. človek z izkušnjami iz prakse, 75. enaka so glasniška, 76. zapor, 79. tovarna pisalnih in šolskih potrebščin v Celju, 80. del ženske garderobe, 81. oranje, 82. del umetniškega imena Ide Kravanje (Rina), 84. mladič planinske ujede, 86. predlog, 87. ostanke žita po mlači, 88. desni pritok Save iz Bosne, 89. lepa predmestna hiša, 91. priprava za prenos ranjencev, 93. stopnja, čin, 94. ime umrlega črnškega pevca Reddinga, 95. pristanišče v Slovenskem Primorju, 97. tehnika, 98. italijansko pristanišče severozahodno od Barija, 99. modernejša smer v umetnosti in modi, 100. izročanje, poklanjanje, 102. ime sovjetskega maršala Malinovskega, 104. razvojna stopnja v življenju žuželk, 106. mesto v zahodni Franciji, rojstni kraj Julesa Verna, 107. brezkužnost, 108. sveti spis starih Perzijcev, ki vsebuje Zaratuistrovo religijo.

Navpično: 1. nagajivec, 2. naočniki, 3. znanost, 4. ime mlade slovenske pevke Sršenove, 5. začetnici »pesnika sorškega polja«, 6. veda, ki se ukvarja z delovnimi sredstvi in metodami, 7. ime sodobnega italijanskega pisatelja Sveva, 8. vrh z zanko na enem koncu za lovljenje živine, 9. jadranski otok, ki leži med Mollatom in Skardo, 10. oznaka za tehnično atmosfero, 11. osrednji slovenski dnevnik, 12. borišče, 13. javno zbiranje mnenj ali podatkov, 14. kratica za število, numero, 15. oblika rastlinskega stebila, 16. verski poglavar muslimanov, 17. drevesni škodljivec, 18. pripadnica germanskega plemena Alemanov, 19. bleščeča se kovina sive

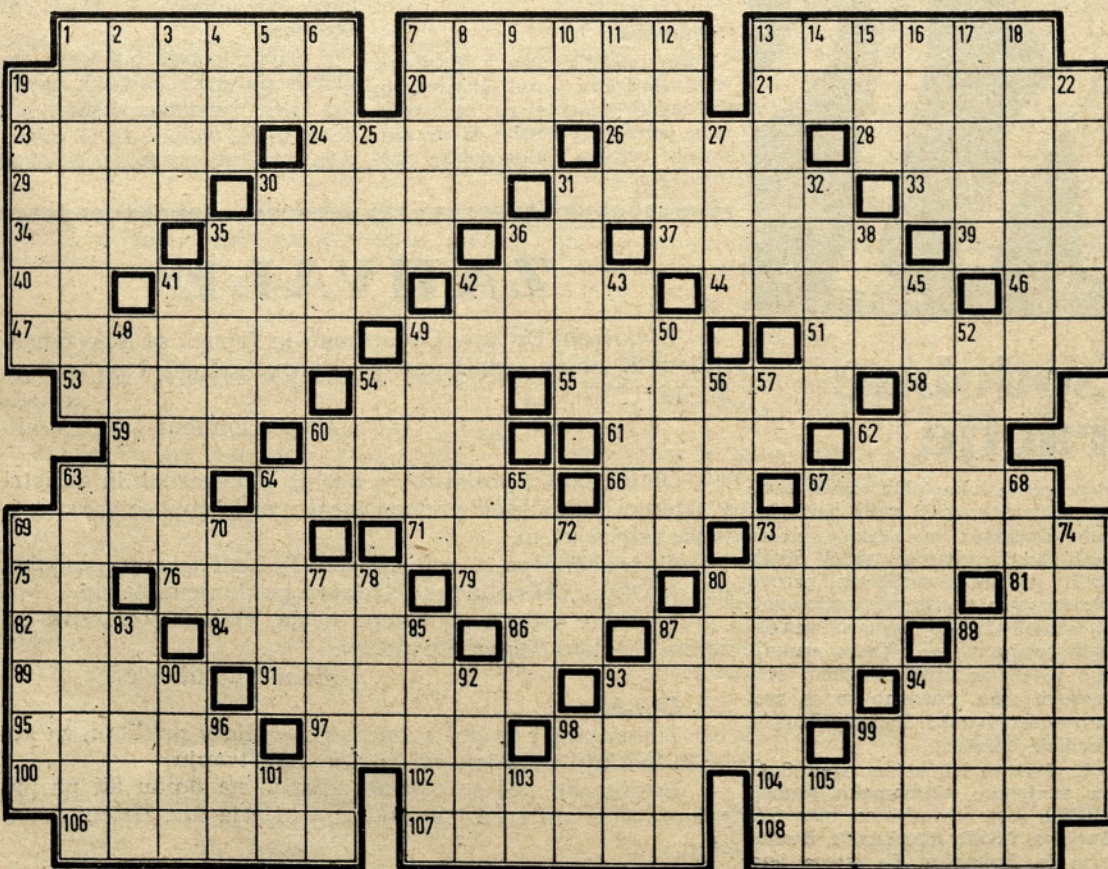
Ob tragični izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz adjustirnega oddelka in finančnega sektorja za darovano cvetje, obisk in spremstvo na njeni zadnji poti. Vsem, ki so z nama sočustvovali, prav lepa hvala.

Zalujoči hčerki
Stanka Rozman in
Brigita Jenko

Ob bridki izgubi mojega očeta Gabrijele Čemažarja se iskreno zahvaljujem sindikalni podružnici v obratu I za izkazano čast. Enako se zahvaljujem mojim sodelavkam in sodelavcem v obratu II za denarno pomoč. Posebna zahvala pa velja Marjanu Jerala, Vidu Vukašinovič in Alojzu Vovku ter ostalim sosedom.

Hčerka Ivanka Bergant
z družino

6. NAGRADNA KRIŽANKA

KRIŽANKE oddajte do 15. julija 1970

Mednarodni trgi in...

(Nadaljevanje s 5. strani)

NDR in 1962. leta Mongolija. Glavni namen ustanovitve je bila planska industrializacija in pospeševanje gospodarskega razvoja članic masploh.

L. 1958 je začela z delom Evropska skupnost (EGS). Ustanovitelji so bili: ZRN, Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luxemburg. Kasneje sta se pridružili še Grčija in Turčija.

Poseben sporazum z EGS ima še 26 držav, bivših kolonij, članic EGS.

Z integracijo se je želelo odstraniti ovire za pospešeno medsebojno menjavo. To so dosegli s formiranjem enotnega carinskega teritorija, na katerem postopno znižujejo medsebojne carine. Tako naj bi bili sami pogoji za ustavitve močnih proizvodnih organizacij na vsem teritoriju EGS.

Latinsko-Ameriška cona svobodne trgovine je bila ustanovljena leta 1959. Članice so: Mehika, Kolumbija, Ekvador, Peru, Brazilija, Paragvaj, Čile, Argentina in Urugvaj.

Osnovni cilji med drugim so bili: realizacija planov pospeševanja gospodarskega razvoja. Prizadevajo si liberalizirati medsebojno trgovino in trgovino z ostalim svetom.

Cona svobodne trgovine Centralne Amerike je bila prav tako ustanovljena pred 11. leti. Članice so: Guatemala, Honduras, El Salvador, Nikaragua, Kostarika in Panama. Cilji: enotna carinska tarifa do tretjih držav, znižanje medsebojne carine, kar naj bi pospeševalo medsebojno menjavo in omogočalo ustanavljanje podjetij za potrebe celotne skupnosti.

Evropsko združenje za svobodno trgovino (EFTA) je nastalo leta 1960. Članice: Velika Britanija, Avstrija, Švica, Švedska, Norveška, Danska in Portugalska. Njen program je bil pospeševati medsebojno menjavo z zniževanjem medsebojnih carin.

Afriški skupni trg je bil ustanovljen leta 1962. Članice: Mali, Gana, Gvineja, ZAR, Alžir, Maroko. Cilj: liberalizacija medsebojne menjave s postopnim zniževanjem medsebojnih carinskih tarif in drugo gospodarska koordinacija.

Skupni evropski trg je bil ustanovljen leta 1965. Članice: ZAR, Irak, Kuvajt, Sirija in Jordanija. Cilj: svobodno gibanje kapitala in delovne sile, svobodna medsebojna menjava, kar naj bi dosegli z ustanovitvijo enotnega carinskega področja in več skupnih akcij na področju gospodarske kooperacije.

Carinska in ekonomska unija Centralne Afrike. Ustanovljena je bila pred 4. leti. Članice: CAD, Gabon, Centralna afriška republika, Kongo, Kamerun. Cilj: svobodna medsebojna menjava, enotna carinska tarifa do tretjih držav.

Kot je iz tega pregleda razvidno, je pri vseh ekonomskih grupacijah skupno zniževanje medsebojne carine kot osnova za posebno pospeševanje medsebojne trgovine in enotni nastop do tretjih držav z enotno carinsko tarifo in drugimi instrumenti zunanje-trgovinske in devizne politike.

Svetovni trg je s temi grupacijami doživel nov razvoj. Začel se je deliti iz atomiziranega svetovnega trga na vrsto interregionalnih trgov, na toliko, kolikor je ekonomskih grupacij.

Poudariti pa je treba, da je še prekratek čas delovanja vpliva teh ekonomskih grupacij na svetovni trg, da bi mogli dati kakršnekoli končne ocene. Poleg tega pa izmed vseh teh grupacij edino razvoj v EGS kaže izrazitejšo tendenco v tej smeri, medtem ko je razvoj v ostalih počasnejši.

J. J.

OPOZORILO LASTNIKOM MOTORNIH VOZIL

Poglejte prometno dovoljenje svojega motornega vozila in se prepričajte, kdaj mu veljavnost preteče.

Za podaljšanje veljavnosti registracije je treba zaprositi preden preteče rok veljavnosti prometnega dovoljenja.

Odd. za sploš. uprav. zadeve
Skupščina občine Kranj